

VIẾT CHO NGƯỜI "ĐÃ CHẾT"

(Bài 57)

I.

NHỮNG LÁ THƯ CỦA NĂM 2005.

Cũng giống như **năm 2004**, các lá thư trong **quãng đời 2005** (bây giờ *tháng 8/2017* đọc lại) thấy nói lên rất nhiều biến động. Chuyện nhà, chuyện mình, chuyện thiên hạ, chuyện riêng tư! Ôi! Đủ thứ chuyện cùng bủa vây một lúc!

Nhưng thôi! Đó là ***một loại quá khứ CẦN PHẢI QUÊN bằng mọi giá!***

Chỉ muốn tóm lại quãng đời 2005 qua vài lá thư trao đổi với Uyên Thao theo cái "*ước mong có thì giờ ngồi viết tác phẩm Cho Những Người Đã Chết*" và vài lá nhận của anh Văn Quang trên chủ đề Tiếng Gõ Cửa Định Mệnh.

Ghi lại vào đây như "***một kỷ niệm***" CHÚ KHÔNG là "***sự gợi nhớ mang bất cứ ý nghĩa nào khác***".

Kỷ niệm bao giờ cũng đẹp, cho dù có là kỷ niệm xấu nhất.

Chỉ mỗi điều khác, là tự mình tôi ***phải biết sắp xếp*** cách nào cho kỷ niệm có "*được sự nhớ hoài*" hay "*phải chôn vùi xuống tận đáy tim riêng.*"

Hôm tháng 7/2017 vừa qua ở VN về, ngồi xem xét vô số bài vở của anh Văn Quang, tôi vô tình học được kinh nghiệm theo chuyện ấy. Nghĩ, tôi là kẻ quý yêu chữ nghĩa, vậy mà qua công việc được anh Văn Quang tin tưởng giao phó, đã thấy mình còn có rất nhiều lỗi lầm, sơ sót.... Hà huống một người phải làm điều ấy vì miễn cưỡng hay lẽ nào khác!

Cho nên ở ***thời điểm bây giờ***, toàn bộ những đứ con tinh thần riêng, phải TỰ CHÍNH TAY TÔI ***cho chúng nhìn thấy ánh sáng mặt trời, mới có thể ngậm cười mà ngủ giấc ngàn thu.***

***/ Thư Uyên Thao.**

Fri, 1 Apr 2005

Bông Giấy thân,

*Đọc thư BG, bỗng thấy cần gửi cho BG một mẫu chuyện viết từ 10 năm trước, khi còn ở Sài Gòn và viết dưới một cái tên vu vơ. Hy vọng BG sẽ tìm thấy qua mẫu chuyện đó **một chút nào con người thực của tôi.** (...) Chúc vui luôn.*

Thân,
UT.

***/ Thư BG.**

San Jose, April 1/2005

Anh Uyên Thao thân,

Cảm ơn anh đã gửi cho đọc mẫu chuyện cũ viết cách đây mười năm. Không chắc là mình hiểu đúng, nhưng có lẽ cũng có phần nào nhận ra con người anh qua câu chuyện đó. Nhưng, những ý nghĩ này, xin cho BG được giữ riêng khỏi cần phân tích với anh thì hẳn là rất thú vị.

Bản chất con người vốn đa diện, nhất là ở những nghệ sĩ, nhà văn. Có hai khía cạnh cần nói trong lá thư trả lời anh vừa gửi:

1/ BG luôn xét người và đến với người bằng cảm tính trực giác chứ không bằng lý tính (dù rằng cái trực giác này rất nhiều lần lừa gạt BG).

2/ Hoặc có hoặc không chứ chẳng bao giờ nửa vời trong một tình yêu, tình bạn, luôn cả tình họ hàng, anh em ruột thịt hay người dung không cùng máu mủ... chẳng nữa. (...)¹

Luôn luôn vẫn có cái gì đó làm cho lần cần để BG phải tự rút lui khỏi những giao thiệp, trở về yêu ngay nỗi cô đơn của chính mình thấy an lòng hơn.

**/ Đôi khi có trường hợp "hiểu lầm" người bạn mình đã chọn (...) thì đó chỉ là do sự thất bại quá nhiều trong những lần bị trực giác lừa gạt, đâm thành như "Con chim bị đạn thấy cành cây cong là sợ".*

**/ Có điều lạ là tối nay vừa ngồi viết bài vừa nghe Khánh Ly hát "Đừng Xa Nhau" của Phạm Duy, chợt thấy lòng bùi ngùi vô kể khi nhớ lại câu chuyện điện thoại cùng anh hai ngày trước theo đề tài anh đưa ra: "Viết cho những người đã chết".*

BG rất ít khi nghe nhạc VN, nhưng đặc biệt mấy ngày nay lại cứ ưa nghe cái CD này. Bỏ nó theo trong xe, mỗi sáng sớm đi làm, nghe những lời ca đau đớn mà tự thấy thương cho chính cuộc đời mình vô kể.

Quyết định: Ngày mai sẽ đi mua một cái gửi qua cho anh ngay.

**/ (...)*

Thân, BG

[]

Hôm nay (**Aug. 28/2017 ở San Jose**), đúng 12 năm rồi kể từ **tháng 8/2005** thuở đó!

¹ Xin nhắc lại: Những dấu (...) trong các lá thư BG gửi là những chữ **đã bị xóa trong bản gốc từ tháng 8/2005** nên giờ đây (tháng 8/2017) cũng chẳng nhớ đã viết những gì ở đoạn đó?

Đọc lại lá thư gửi Uyên Thao ngày *April 1/2005* ở trên, mới nhớ được “*từ đâu*” mà có bài hát *Đừng Xa Nhau* xuất hiện trong câu chuyện hai người.

Đạo ấy vừa viết bài vừa nghe các lời hát (quen thuộc đã lâu), thấy ba chữ “*Đừng xa nhau!*” nằm gọn trong óc hồi nào không biết! Để rồi trong những lúc 2:30 sáng trên đường lái xe vào phi trường làm việc, nghe *Đừng Xa Nhau* trong cassette, mới chợt nhận ra “*đó chính là lời van xin thống thiết của một trái tim bị thương rất nhiều lần, dâng lên Mẹ Maria!*”

“*J’ai perdu plus que je ne possédais!*” năm xưa đã khiến Nguyễn xúc động dữ dội khi tình cờ đọc thấy ghi trên trang đầu một tập nhật ký tôi viết: “*Ta đã mất nhiều hơn đã được.*”

Thật phải. “Cái mất” liên hồi này trở thành dấu ấn rất đậm... do đó kết thành lời chủ đề trong trí não tôi trên từng mỗi tương quan với mọi kẻ chung quanh.

Rõ ràng

“*Chưa cách xa nhau mà đã lo góp gom kỷ niệm*

Chưa có nhau trong đời đã nghĩ đến chuyện mất nhau!”

Phải chăng đó là lời biểu tượng rõ rệt nhất của *lòng chung thủy*? Bấy giờ mới đúng “*Thà Người phụ Ta chứ chẳng bao giờ Ta phụ Người!*”!

***/ Thư Uyên Thao.**

Sat, 2 Apr 2005

BGiấy thân,

Giờ này gần 12 giờ khuya ở đây nhưng ở San Jose thì chưa tới 9 giờ tối. Như thế có nghĩa là BG vẫn còn đang phải “cày cuốc”. Dù sao thì vất vả cũng là một niềm vui với những người như tui mình.

Đọc thư BG nhiều lần và quả tình cũng có một cảm giác tiếc nuối là tháng ngày của mình đã cạn. Nhưng có lẽ đúng như điều mà một người bạn của BG đã ghi trong thư là “mọi chuyện đều do Duyên Nghiệp của mỗi người”. Không ai thoát khỏi vòng chi phối của hai chữ Duyên – Nghiệp và do đó, mình sẽ phải mãi mãi bằng lòng với cảnh ngộ, nâng niu nỗi cô đơn ngay cả lúc bên cạnh mình có những người bạn thực sự cảm thông, thân thiết. Chính vì thế mà tôi không dám để cho cảm xúc nhớ nhung dậy lên dù biết chắc mình không thể loại bỏ cảm xúc này.

Bây giờ thì ngồi chờ cái CD mà BG nói sẽ gửi gấp dù tựa đề của cái CD đó đã ghi lại một ước mong chắc chắn không thể thành hình trong thực tế.

Chúc luôn bình an, thoải mái và thay vì bực mình do bất kỳ chuyện gì (chẳng hạn như cách đối xử của bà chủ người Mỹ) thì hãy cười với tất cả mọi sóng gió, thăng trầm.

Thân,

UThao.

II.

NHỮNG LÁ THƯ CỦA NĂM 2005. (tiếp)

*/ **Thư BG.**

Cali, Apr. 3/2005, Sunday, (9:20 PM)

BG đang viết bài THỨ NHẤT trong tập II “Viết Cho Những Người Đã Chết”, mượn nhân vật là anh. (!)²

*Tập I là Tiếng Gõ Cửa Định Mệnh, anh đã biết rồi. Nếu anh muốn đọc thì một, hai hôm nữa, BG sẽ gửi?
Còn ngày mai sẽ đi gửi ngay cho anh cái CD "Đừng Xa Nhau".*

Thân, BG.

*/ **Thư BG.**

Anh Uyên Thao ơi,

1/ BG đang miệt mài đọc những gì của anh và nghiền ngẫm các cảm xúc tạo nên từ cái đọc đó, trước khi viết xuống thành câu, thành chữ.

2/ Mười năm trước, có một tên cà chớn cứ hay khuyên BG nên nghĩ đến việc “để mắt tới ai đó” mà đừng hoài phí thời gian. Khi ấy BG đã trả lời (như một hình thức khóa miệng anh ta, và cũng là ý nghĩ thật): “Giới nào hạp với giới đó. Tôi là người của giới văn chương thì chỉ lưu tâm được tới những người trong giới văn chương. Nhưng anh xem, điểm mặt chỉ danh các khuôn mặt văn chương trong toàn hai vùng Cali Nam Bắc, có anh nào xứng đáng cho tôi ‘để mắt’”?

Mười năm sau,

(TTBG tự xóa bỏ)

...

3/ BG là tác giả, viết ra “những gì thật tự đáy lòng”; nhưng dành cho nhân vật mình tôn trọng cái quyền quyết định số phận trên bài viết.

- Hoặc, thiên thu, nó “sẽ theo nhân vật xuống đáy mộ” nếu anh nhận thấy có gì không xứng đáng cả trên hai mặt văn chương và tình bạn;

- Hoặc, một lúc nào nó “được đặt nằm trang trọng” trên một tác phẩm của BG, thì “vẫn là quyền của anh.” Thân, BG.

² Một điều lạ lùng nhận biết đêm nay (Aug. 25/2017) khi đọc kỹ lại các lá thư đã bị vùi chôn trong hộp tủ ký ức 12 năm chính là “sự chọn cái tên Uyên Thao làm nhân vật chính cho tác phẩm Tiếng Gõ Cửa Định Mệnh đạo đó, trùng giống với Uyên Thao chủ đích trong các lá thư trong Thư Viết Cho Người “Đã Chết” hôm nay.

***/ Nhận thư Uyên Thao.**

Virginia, Fri, 8 Apr 2005

BG thân,

Lu bù trợn ngày hôm qua mãi đến quá nửa đêm mới về tới nhà nên giờ này mới mở máy và đọc một hơi cả bài BG gửi lẫn mấy cái thư. Viết vội cho BG ít hàng trước khi lu bu tiếp (kéo dài tới thứ ba tới vì bạn bè ở xa ghé lại.)

1/ Cảm ơn BG rất nhiều về những ý tình dành cho "người đang còn sống" nhưng cũng kể được là "đã khuất". Đây là tặng phẩm đặc biệt cuối đời không bao giờ tôi ngờ tới, không bao giờ hình dung ra nổi. Sẽ mang theo mãi dù đi tới thế giới nào.³

2/ Tôi hoàn toàn vô thẩm quyền trong việc quyết định số phận của bài viết, nhưng "luôn mong rằng bài viết sẽ không nằm mãi trong bóng tối, hoặc chỉ có một người đọc duy nhất."

3/ Buồn và cũng mừng cho BG vì cuộc sống cứ gắn bó hoài với những hình bóng. Dường như sự nâng niu nổi cô đơn và sự tuyệt vọng cũng là một nét đẹp, và có thể còn là một "nét đẹp đặc biệt" trong đời người.

4/ Gửi BG hai câu thơ mở đầu cho cuốn sách sẽ tới tay BG ít ngày sau:

Mưa-buồn nhớ gió-long-đong

Một-đời-bão-táp mấy dòng-nước-xuôi

Đời người còn lại gì nếu thiếu cái Tình dành cho nhau?

Chúc vui luôn.

Thân, UT.

***/ Thư BG.**

Cali, 17/4/2005, Chủ nhật.

Như đã nói trong điện thoại sáng nay ở phi trường, BG xin anh làm giùm cho hai cái bìa đề tựa như sau:

1/ Viết Cho Những Người Đã Chết tập II

2/ Tiếng Gõ Cửa Định Mệnh.

Sở dĩ xin hai cái là bởi, nếu tác phẩm viết về anh Uyên Thao mà hoàn tất với một số trang vừa đủ thì cho nó đứng riêng một mình, lấy tựa là Tiếng Gõ Cửa Định Mệnh. Bằng như nó không đủ sức đứng một mình thì đó sẽ là phần đầu tiên trong Viết Cho Những Người Đã Chết tập II.

³Những chữ đậm là do TVân tô lên **lúc này** khi đọc lại các lá thư trao đổi sau 14 năm dẫu bề. Cũng là lời đã được tác giả TTBG CỐ Ý "mượn" để đưa vào bản văn Người Đàn Bà... qua lời nhân vật Phạm Thái Chung (viết ra tháng 9/2005 SAU KHI Tiếng Gõ Cửa Định Mệnh *bị xóa cách đó một tháng* -Aug. 2005).

*Điểm đặc biệt là xin anh dùng hai màu đen-đỏ rất đậm (như cái bìa của cuốn sách Tiếng Quê Hương đã in về anh Chóe Nguyễn Hải Chí) và tựa sách (mặt bìa trước) **phải được viết tay bằng nét chữ rất đẹp** của anh Uyên Thao! Thôi, chúc ngủ ngon!*

BG.

***/ Thư BG.**

Cali April 18/2005

Anh UT thân,

Gửi vội anh hai chương này vừa mới edit xong. (Về sau có thể thêm hay bớt).

Bây giờ đã quá khuya, BG đi ngủ một chút để chốc nữa phải dậy sớm đi làm. Sáng mai trong phi trường, có thể gọi anh lúc 10 giờ sáng bên VA. Nhưng xin anh đừng chờ, có làm gì thì cứ làm. Chúc ngủ ngon! (BG).

***/ Thư Uyên Thao.**

VA, April 18/2005

BGiấy thân,

Gửi BG mấy cái mẫu bìa phác họa để xem.

Gửi theo hai dạng khác nhau để nếu không mở được dạng này thì mở theo dạng kia. (Thân, UT).

***/ Thư BG.**

San Jose, 11 kém 15 khuya 19/4/2005

Xin anh bao giờ rảnh, làm bìa sau cho tác phẩm Tiếng Gõ Cửa Định Mệnh bằng tuyền màu đen, trên đó có hàng chữ viết tay màu trắng:

***“Đời người còn lại gì nếu thiếu cái TÌNH dành cho nhau?”** Chữ TÌNH xin anh viết hoa. Và design cách nào tùy ý, cốt sao cho nổi bật, nghe anh?*

Cảm ơn anh nhiều. (BG).

***/ Thư Uyên Thao.**

Virginia, Wed, 27 Apr 2005 20:56:47 -0400

BGiấy,

Hôm nay tự nhiên bỗng thành một ngày tắt bật không ngừng từ sáng sớm. Mãi giờ này mới có thể ngồi xuống máy và viết vội cho BG. Nếu thấy không đáp ứng đúng yêu cầu của BG, xin cũng đừng trách.

Chúc vui,

Thân, UT.

*/ **Thư BG.**

Cali, Sat, 4 Jun 2005

Anh Uyên Thao ơi,

Tác phẩm càng viết sao càng thấy đi xa với cái vòng Tôi & Anh để mở rộng ra trên những vấn đề khác? Càng viết, BG càng rối loạn khi cố tìm bắt lại cái NHẤT QUÁN của chủ đề Định Mệnh đã đưa trên hai cá nhân Tôi-Anh nhỏ bé, mà không trọn; trái lại, nó lại được khai triển rộng hơn trên những khía cạnh Cuộc Sống và Con Người.

Nó có khuynh hướng gần giống với NCQC⁴ dù rằng ở những chương liên tục, BG vẫn giữ lại hình ảnh cái Anh và Tôi. Không biết như thế có lạc đề chẳng? Thật rối quá! Chưa biết ra sao? Cứ tiếp tục thử xem.

Thân, BG

*/ **Thư Uyên Thao.**

Virginia, Sun, 5 Jun 2005

BG thân,

*Chẳng có ngọn lửa nào thoát khỏi quật quả dưới sức gió. Chuyện có gì lạ đâu? **Hãy cứ đi đến đoạn đường cuối** rồi sẽ tính lại.*

(...đã xóa...)

*Sẽ trở lại mọi chuyện với BG vào một ngày gần đây sau khi thoát khỏi cái vòng vây toàn những việc gấp rút hiện nay. **Ráng đừng để bị kích động** vì những chuyện không đâu như vậy.*

Thân, UT.

[]

Trần Thị Bông Giấy

(Bài viết xong tại San Jose, Thứ Hai, Aug. 28/2017 6:18 PM)

[]

⁴ Cũng là điều lạ lùng theo câu *Nó có khuynh hướng gần giống với NCQC*, y hệt một lời đã nói với Uyên Thao trong loạt bài Viết Cho Người ‘Đã Chết’ hôm nay --12 năm sau.